

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z wniosku „P.” Spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością w W.
przy uczestnictwie Z.K. i E.K.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 4 lipca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestników postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 5 lipca 2018 r., sygn. akt II Ca [...],

- 1. odrzuca skargę kasacyjną w części zaskarżającej
rozstrzygnięcie o sprostowaniu oczywistych niedokładności (pkt.
1 sentencji),**
- 2. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
w pozostałej części,**
- 3. ustala, że wnioskodawca i uczestnicy postępowania
ponoszą koszty postępowania kasacyjnego związane ze swym
udziałem w tym postępowaniu.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna uczestników E.K. i Z.K. podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna w zakresie zaskarżenia punktu pierwszego postanowienia Sądu Okręgowego w P. z dnia 5 lipca 2017 r. Z treści skargi kasacyjnej wynika, że zaskarżono nią postanowienie Sądu Okręgowego w całości, tj. w punktach 1 - 3, a więc także w zakresie, w którym Sąd sprostował z urzędu oczywistą niedokładność. Postanowienie wydane na podstawie art. 350 § 1 i 3 k.p.c. przez sąd drugiej instancji nie podlega zaskarżaniu skargą kasacyjną. Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji (art. 398⁶ § 3 k.p.c.).

Poddając ocenie skargę kasacyjną w pozostałej części, należy wskazać, że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik uczestników w skardze kasacyjnej wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w P. z dnia 5 lipca 2018 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, pełnomocnik uczestników wskazał, że skarga jest oczywiście uzasadniona

w zakresie zarzutów naruszenia przepisów prawa materialnego oraz prawa procesowego w sposób prowadzący do wadliwego ustanowienia służebności przesyłu.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Tych wymagań autor skargi kasacyjnej nie spełnił. Przedstawione w skardze rozważania nie pozwalały na przyjęcie, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz, że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w sądzie drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy. Sam zarzut naruszenia, nawet oczywistego, określonych przepisów prawa nie jest bowiem wystarczający, gdyż nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Mimo bowiem nawet oczywistego naruszenia prawa, orzeczenie może być prawidłowe (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2011 r., V CSK 113/11, nie publ.).

Już tylko ubocznie - ze względu na ograniczenia wynikające z przedsądowego etapu postępowania - należało zauważyć, że skarga w części oparta jest na niedopuszczalnym w postępowaniu kasacyjnym zarzucie naruszenia art. 233 § 1 w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. przez błędną analizę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, sprzeczną z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego. Podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być natomiast zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.).

W świetle ustaleń dokonanych w sprawie oraz niepowołania w skardze kasacyjnej argumentów, które mogłyby świadczyć, że Sąd drugiej instancji dopuścił się oczywistego naruszenia prawa w przywołanym rozumieniu, nie było podstaw do uznania, że w Sądzie drugiej instancji zapadł wyrok oczywiście wadliwy.

Z przytoczonych względów należało w pozostałej części odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398 § 2 k.p.c.).

W odpowiedzi na skargę kasacyjną sformułowany został wniosek o „oddalenie skargi”, a więc wniosek nieadekwatny na etapie poprzedzającym ewentualne przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Ponadto nie zgłoszony został wniosek o częściowe odrzucenie skargi. Wniosek o oddalenie skargi nie pozostaje w jakimkolwiek związku z rozstrzygnięciem Sądu Najwyższego, o które należało wnosić, to jest o częściowe odrzucenie skargi i odmowę jej przyjęcia w pozostałej części. W tej sytuacji należało o kosztach postępowania kasacyjnego orzec na podstawie art. 520 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c.